

**ТЕСТ ЗА ПРОВЕРКА НА ЗНАНИЯТА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА –
7. КЛАС**

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Прочетете следния текст и отговорете на въпросите, свързани с него (1- 3 въпрос)

Джеймс Уат, шотландски инженер, изобретил парната машина. По времето на неговото откритие конете били основната двигателна сила. Така на Уат му хрумнала идеята да използва мярката конска сила, за да сравни мощността на новата машина с мощността на коня. Той изчислил какво количество въглища би могъл да изтегли един кон за една минута време в измислената от него мярка фут – фунт(т.е количеството работа, нужна за преместването на един фунт въглища на разстояние един фут). Уат пресметнал, че една конска сила е равна на 33 000 фут-фунта или на 746 вата.

Какво значи това? Най-вече – че бил установен стандарт за сравнение. Когато парната машина отстъпила ред на автомобилните двигатели, те можели да бъдат сравнени помежду си. Конските сили на двигателя на даден автомобил показват колко мощен е той – колко бързо ще развие скорост от 0 до 100 км/ч. Съвременните коли достигат мощност от 200 конски сили.

1. Коя е темата на текста:

- *А) Определяне на единицата мярка за мощност
- Б) Измерване мощността на автомобилния двигател
- В) История на автомобилния двигател
- Г) Отношението между конска сила и ват

Кое твърдение е вярно според текста (2 - 3 въпрос):

2.

- *А) Шотландският инженер Джеймс Уат изобретил парната машина.
- Б) По времето на Джеймс Уат основната двигателна сила бил автомобилът.
- В) По времето на Джеймс Уат парната машина се използвала за пренасяне на въглища.
- Г) Шотландският инженер Джеймс Уат измерил мощността на автомобилния двигател.

3.

- А) Конските сили на автомобилния двигател показват каква скорост ще развие автомобилът за един час .
- Б) Двигателят на парната машина достига мощност от 200 конски сили.
- *В) Конските сили на автомобилния двигател показват колко бързо автомобилът ще развие скорост от 0 до 100 км/ч.
- Г) Двигателите на съвременните автомобили достигат мощност от 100 конски сили.

В кой ред думата НЕ Е ВЯРНО изписана (4 – 11 въпрос):

4.

- А) въстанал
- *Б) израстнал

В) настанал
Г) прераснал

5.

А) истина
*Б) изкане
В) история
Г) изстрел

6.

*А) късметлий
Б) неразбории
В) славей
Г) филии

7.

А) безпорядък
Б) поминък
*В) напредак
Г) призрак

8.

А) нарекъл
Б) обикнал
В) съблякъл
*Г) обрасал

9.

А) съвременни
*Б) непрестани
В) странни
Г) тайнствени

10.

*А) продажден
Б) предложен
В) длъжен
Г) прилежен

11.

А) вещта
Б) устойчивостта
*В) участва
Г) мъстта

12. Коя от думите е глагол:

А) бягане

- *Б) бягаше
- В) бягащ
- Г) бягайки

13. Коя от думите е наречие :

- А) покрай
- *Б) после
- В) под
- Г) покрит

14. В кой ред думите са сродни:

- А) предвиждам, предпочитам, предлагам
- Б) старание, старец, ластар
- В) опазвам, охранявам, увардвам
- *Г) белег, отбележа, забелязвам

15. В кой ред има думи, сродни на “ гладък “ :

- *А) гладя, загладя, огладя
- Б) глад, гладувам, гладиол
- В) огледам, преглед, гледка
- Г) равен, еднакъв, умерен

16. Кой от вариантите е правилен:

- *А) На никого не съм се обаждал.
- Б) На никой не съм се обаждал.
- В) На никому не съм се обаждал.
- Г) Никому съм се обаждал.

Коя е пропуснатата местоименна форма в изреченията (17 - 19 въпрос) :

17. Докладът, ...написах, ми отне доста време.

- А) когото
- *Б) който
- В) където
- Г) какъвто

18. Конят, ... заложиха най-много хора, наистина се оказа победител.

- А) комуто
- *Б) на който
- В) на когото
- Г) на чийто

19. Това са моите приятели, ... успехи най-много се радвам.

- *А) на чиито
- Б) на който
- В) на чийто
- Г) на които

20. В кое изречение има глагол в повелително наклонение:

- А) Ще записваш внимателно какво домашно ви дават.
- Б) Би ли записал какво домашно ви дават.
- *В) Записвай внимателно какво домашно ви дават.
- Г) Трябва да записваш какво домашно ви дават.

21. В кое изречение има глагол в преизказно наклонение:

- А) Той е премълчал за случилото се.
- Б) Той беше премълчал за случилото се.
- В) Той щеше да премълчи за случилото се.
- *Г) Той премълчал за случилото се.

**22. Коя е пропуснатата глаголна форма в изречението
“ Решенията на комисията ..... на всички участници в конкурса.”**

- А) се съобщи
- *Б) бяха съобщени
- В) беше съобщена
- Г) се съобщава

**С какво трябва да се замени подчертаният израз, за да не се промени смисълът
(23 - 24 въпрос) :**

23. Над долината се бе спуснала мъгла, която покриваше всичко.

- *А) покриваща
- Б) покривайки
- В) където покриваше
- Г) покривала

24 . Преди влизането си в басейна всеки минава под душа.

- А) по повод влизането
- Б) преди да влязат
- В) във връзка с влизането
- *Г) преди да влезе

**25. С коя дума НЕ МОЖЕ да се продължи синонимният ред “ съобразителен,
досетлив, находчив”:**

- *А) решителен
- Б) предвидлив
- В) изобретателен
- Г) схватлив

26. В кой ред думите са синоними:

- А) беден, обеднял, беда
- Б) безгрешен, безстрашен, безбрежен
- *В) ограничен, тесногърд, елементарен
- Г) неприятен, ненужен, неуверен

27. Коя двойка думи са антоними:

- А) овехтял - остарял
- Б) объл - кръгъл
- В) объркан - заплетен
- *Г) общителен - затворен

Какво е значението на устойчивото словосъчетание (28 - 29 въпрос) :

28. “ на един хвърлей място “

- *А) близо
- Б) далеч
- В) насам
- Г) натам

29. ” Лежа по гръб“

- А) отлагам
- Б) мечтая
- *В) безделнича
- Г) почивам

30. С кой израз може да бъде запълнено многоточието в изречението “ Аз си знам, че съм..... и все на мен се случват нещастията.” :

- А) рохко яйце
- Б) на хората в устата
- В) дребна риба
- *Г) роден на черен петък

31. В кой ред има фразеологични съчетания с едно и също речниково значение:

- А) слагам ръка – командвам парада
- Б) разкъсвам се на четири – затъвам с двата крака
- В) проклинам си дните – отивам на кино
- *Г) пет за четири - отгоре - отгоре

32. Кой от изразите има значение “ не бъди неотстъпчив“:

- *А) Не бива да си такъв костелив орех!
- Б) Недей да си като конска муха!
- В) Не бива да мислиш, че ти колиш и бесиш!
- Г) Недей да мислиш, че си от голямото добрутро!

В кое изречение е допусната грешка при членуването (33 – 34 въпрос) :

33.

- А) На рафта бяха наредени много книги.
- Б) Шумът на водопада се чуваше по-близо и по-ясно.
- *В) Последното предаване по телевизията е повода да Ви се обадя.
- Г) Директора днес го няма.

34.

А) Понякога подът твърде силно скърцаше.

*Б) И царя, и съдиите онемели пред мъдростта на младия момък.

В) Защо не ми оставиш учебника?

Г) За разлика от родителите синът не се отличаваше с музикални заложби.

В кое изречение има пунктуационна грешка (35 – 39 въпрос) :

35.

*А) Като събудена от сън тополата раздвижи листата си и зашумя.

Б) И така, унесени в разговори, неусетно преполовихме разстоянието до хижата.

В) Отрупаното с бяло клонче на крушата се полюляваше от вятъра току пред прозореца ми.

Г) Тази къща имаше три стаи, разположени в кръг около един просторен салон.

36.

А) Опаковахме багажа, преди да го натоварим.

*Б) С общи усилия успяхме, да подготвим навреме програмата.

В) Без да искам, чух какво си говорите.

Г) Да получа признание за труда си, за мен беше много удовлетворително.

37.

А) Ще постъпя, както ти обещах.

Б) Непременно ми се обади, като пристигнеш.

В) Ще започна с въпроса, който ми изглежда най-лесен.

*Г) Не прочетох всичко за изпита в резултат, на което се провалих.

38.

*А) Вече не си спомням, защо се отказах от участие

Б) Винаги проверявам дали котлонът е изключен.

В) Не ми е известно какво са те посъветвали.

Г) Кога ще пристигнем, знае само ръководителят на групата.

39.

А) Лястовичката, която миналата пролет си сви гнездо под стрехата, и тази година мъти в него.

Б) Децата наобиколиха котката, която облизваше малките си, и се зачудиха къде ги е крила досега.

*В) Когато свърши учебната година, ще замина за село, и там ще остана цяло лято.

Г) Поспяхме край чешмата, чието чучурче бе почти пресъхнало, и после пак продължихме.

40. В изречението: “Тъй като не познавах местността, обозначена на картата като пресечен терен, се наложи да ползвам компас.” двете запетая са поставени, за да:

А) оградят вметната част

Б) свържат две прости изречения

В) отделят еднородни части

*Г) оградят обособена част

ЛИТЕРАТУРА

41. В резултат на погрешното възпитание, което получава, Николчо от повестта “Мамино детенце” става:

- А) скучен, необразован, ограничен
- *Б) безочлив, безотговорен, жесток
- В) глупав, тесногръд, ленив
- Г) равнодушен, скъперник, невеж

42. Какви черти от характера на бунтовника от стихотворението “На прощаване” разкрива следното негово признание:

**“кат си ме, майко, родила
със сърце мъжко, юнашко”**

- А) стремеж към лидерство и власт
- Б) склонност към приключения и авантюри
- *В) достойнство и нетърпимост към унижението
- Г) търсене на себеизява и лично щастие

43. Каква е целта на лирическия увод в одата “Опълченците на Шипка”

- А) да идеализира и възвеличае българската история
- Б) да изрази възторга от победите на българското оръжие
- В) да изрази срама от дългите години на робство
- *Г) да събере в едно срама и славата в националната история

44. Защо въпреки мизерното съществуване, което водят в чужбина, хъшовете от повестта “Немили – недраги” НЕ изглеждат жалки:

- *А) защото имат високи идеали
- Б) защото се поддържат взаимно
- В) защото Странджата ги подкрепя
- Г) защото не се интересуват от оценките на чуждото общество за тях

45. Какво НЕ влага баба Илийца от разказа “Една българка” в думите си, отправени към бунтовника:

“Защо ви трябваше вам, момчета. Тая пуста царщина тъй ли се лесно разсипва!..”

- *А) съжаление, че бунтовниците са нарушили спокойствието и обичайния ред
- Б) укор към безразсъдната саможертвеност на бунтовниците
- В) загриженост за съдбата на бунтовниците
- Г) неразбиране на избора на бунтовниците

46. Разказвачът в пътеписа “До Чикаго и назад”:

- А) приема с възторг всичко видно в Новия свят
- *Б) от новия свят приема всичко, което е в полза на човека, и се тревожи от всичко, което заплашва човека
- В) приема с недоверие всичко, което не отговаря на родната действителност
- Г) отнася се с ирония към постиженията на чуждата цивилизация

47. Коя е кулминацията в разказа “По жицата”:

- *А) моментът, в който Моканина потвърждава думите на Гунчо, че има бяла лястовичка и че той я е виждал
- Б) моментът, в който Гунчо разказва на Моканина как се е разболяла дъщеря му
- В) моментът, в който каруцата с болното момиче се отдалечава от Моканина и той въздъхва тежко
- Г) моментът, в който разказвачът отбелязва, че по жиците са накацали много лястовички, но все черни

48. Посочете вярното твърдение:

- А) Антитезата се основава на приликата между предметите и явленията.
- *Б) Повествователят е посредник между текста и читателя.
- В) Портретната характеристика на героя е елемент на сюжета.
- Г) Анафората е дума или израз в преносно значение.

Какви изразни средства са използвани в откъсите (49 – 50 въпрос) :

**49. “ но вълни по-нови от орди дивашки
гълтат, потопяват орляка юнашки”**

- *А) епитети и метафори
- Б) хипербола и метонимия
- В) сравнение и олицетворение
- Г) градация и повторение

**50. “патроните липсват, но волите траят
щикът се пречупва – гърдите остаят”**

- А) градация
- Б) хипербола
- *В) антитеза
- Г) анафора

Забележка: със знак * са отбелязани верните отговори

**Автор: Нина Костадинова Георгиева,
преподавател по български език и литература в
НСОУ “София”, ул. “Монтевидео” №21**